

دانشگاه صنعتی شریف

تاریخ یکشنبه ۲۵ دی ۱۳۸۴

امتحان پایان ترم

آشنایی با جبر خطی

مدت: ۲¼ ساعت

۱) ماتریس $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & -7 \\ 4 & -3 & -7 \end{bmatrix}$ داده شده است. فرض کنید $X = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix}$ و $Y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ y_3 \\ y_4 \end{bmatrix}$ (۹ نمره)

الف) برای چه مقادیری از y_1, y_2, y_3, y_4 دستگاه $AX = Y$ دارای جواب است؟
 ب) پایه‌ای برای جواب‌های دستگاه $AX = 0$ تعیین کنید. (۶ نمره)

۲ الف) ماتریس A که $m \times n$ است داده شده است. می‌دانیم $A^t A$ وارون پذیر است. نشان دهید که $n \leq m$. آیا بردارهای ستونی A مستقل خطی هستند؟ (چرا؟) (۱۰ نمره)
 ب) ماتریس A و بردار b به صورت زیر داده شده است. بهترین جواب معادله $AX = b$ را با استفاده از روش کمترین مربعات پیدا کنید. (۸ نمره)

$$b = \begin{bmatrix} 4 \\ 1 \\ -2 \\ 4 \end{bmatrix}, \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ -1 & -1 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$$

۳ الف) A یک ماتریس متقارن از اندازه n با درایه‌های حقیقی است. نشان دهید $A^2 + I \neq 0$. (۶ نمره)
 ب) با ذکر یک مثال نشان دهید اگر A متقارن نباشد حکم قسمت (الف) لزوماً درست نیست. (۵ نمره)
 ج) ماتریس $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ داده شده است. با دادن توضیح تعیین کنید که آیا A قطری شدنی است یا نه. (۹ نمره)

۴) ماتریس $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ داده شده است.

الف) تمام مقادیر ویژه A را محاسبه کنید. (۵ نمره)
 ب) سه بردار ویژه مستقل خطی برای A پیدا کنید. (۶ نمره)
 ج) سه بردار ویژه دوه‌دو متعامد برای A پیدا کنید. (۶ نمره)
 د) ماتریس متعامد P و ماتریس قطری D را چنان بیابید که $P^t A P = D$. (۳ نمره)

۵ الف) نشان دهید هر ماتریس مربعی با درایه‌های حقیقی را می‌توان به صورت مجموع دو ماتریس وارون پذیر نوشت.
(۶ نمره)

ب) ماتریس مربعی A در معادله زیر صدق می‌کند:

$$A^4 - 3A^2 + A + I = 0.$$

نشان دهید A وارون‌پذیر است و وارون آن را برحسب A به دست آورید.
(۶ نمره)

۶ اعداد $a_1, a_2, \dots, a_n$ که همگی ناصفرند را در نظر می‌گیریم.

الف) رتبه و پوچی ماتریس A که به صورت زیر داده شده است را پیدا کنید.
(۶ نمره)

ب) یک پایه برای فضای پوچ A ارائه کنید.
(۶ نمره)

ج) برای $n \geq 2$ ، دترمینان A را محاسبه کنید.
(۳ نمره)

$$A = \begin{bmatrix} a_1^2 & a_1 a_2 & \cdots & a_1 a_n \\ a_2 a_1 & a_2^2 & \cdots & a_2 a_n \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_n a_1 & a_n a_2 & \cdots & a_n^2 \end{bmatrix}$$

جمع نمرات: ۱۰۰

موفق باشید